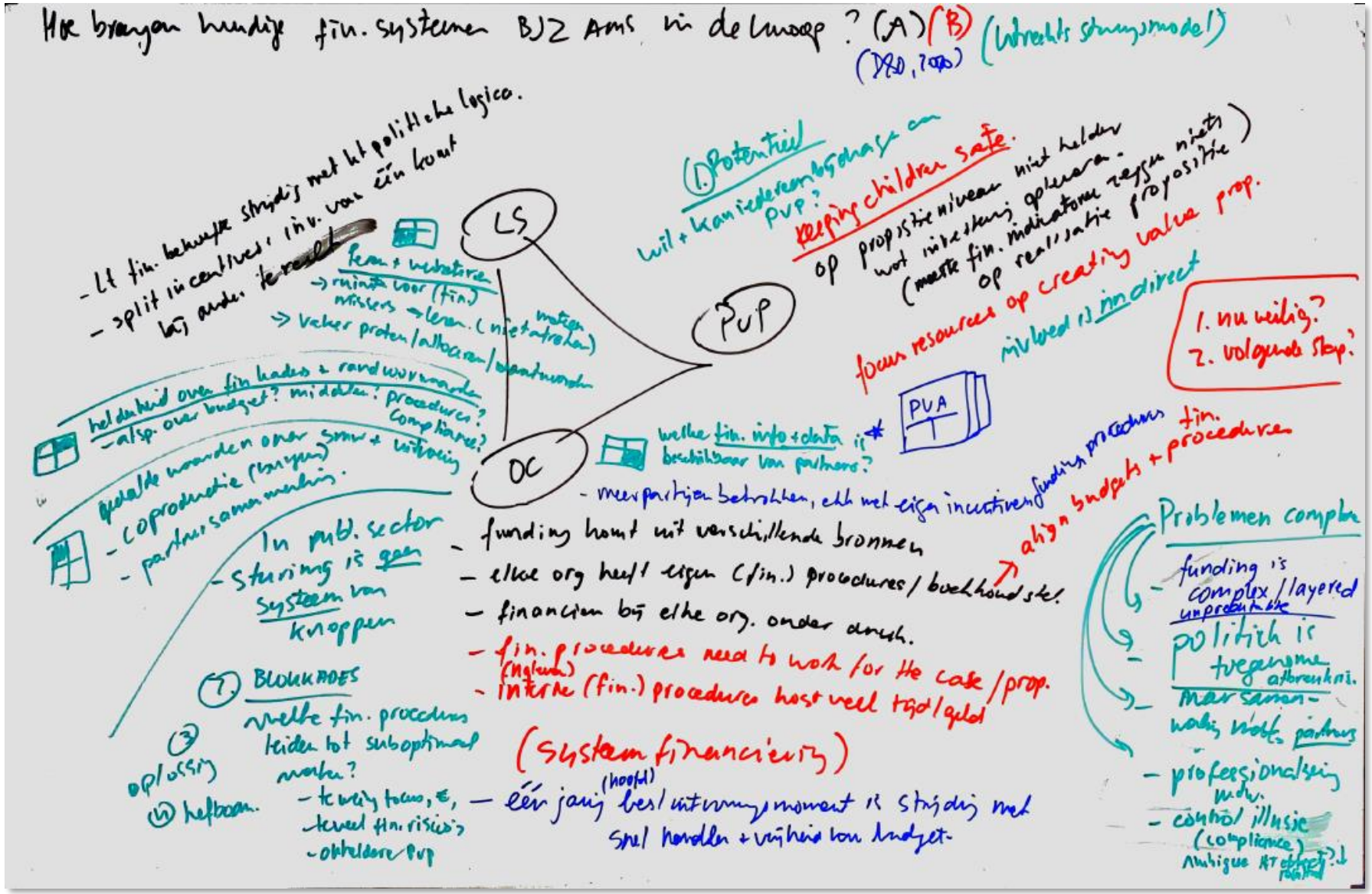
De begroting van de toekomst (en begroten?)

Dr. J.F.A. (Tom) Overmans MA
j.f.a.overmans@uu.nl

Universiteit Utrecht

Wat gaat er goed, wat wil je behouden?

- *Talk, walk, wallet*: begroting maakt concreet hoe retoriek van politici wordt omgezet in daden en acties (Bandy 2014)
- *What get's measured, get's done*: gebruik van indicatoren zorgt voor gerichte sturing (Groot & Van Helden 2010)

- Begroting als formele wet, en openbare, transparante allocatie van publiek geld vergroten legitimiteit van handelen (Groot e.a. 2010)
- Bouwen op bestaande begrotingen voorkomt discussie over alles: gaat alleen over verdelen 'plussen en minnen' (Wildavsky 1975)

Wat gaat er goed, wat wil je behouden? (2)

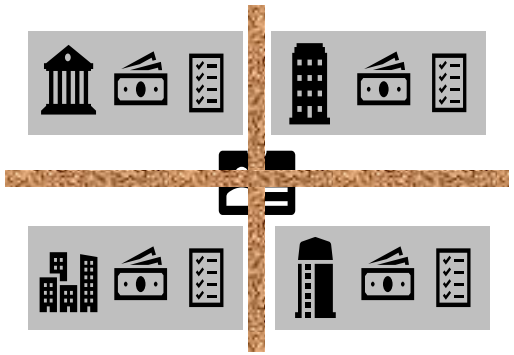
- Verbinden prestaties aan middelen: benadrukt doelmatigheid en doeltreffendheid, ook publieke waarden (Bandy 2014)
- Financiële procedures vergroten voorspelbaarheid en reduceren fraude (Grossi & Budding 2018)
- Verplichte financiële standaarden maken onderlinge vergelijking van prestaties mogelijk (King & De Beer 2018)

- …

Wat gaat er nu mis?

Huidige systematiek gaat uit van ‘rechtspersonen’ (zie BBV):

- Terwijl opgaven vragen om *governance* netwerken waarin publieke en private partijen samenwerken (Douglas & Overmans, 2020)
- Wat maakt dat bij samenwerking iedereen zijn eigen procedures, financieringsvormen, -instrumenten en incentives heeft en daarnaar zal handelen (Bracci e.a. 2019)
- Wat maakt dat gezamenlijke activiteiten via organisatiespecifieke financierings- en verantwoordingslijnen worden afgedaan

Wat gaat er nu mis? (2)

- Planning en control zijn deels illusoir omdat overheidsprestaties ambigue zijn, o.a. geen KT resultaten, geen causaliteit, geen overeenstemming over resultaat (Noordegraaf & Abma 2003)
- Werken met één hoofdbesluitvormingsmoment werkt niet bij realisatie van complexe dossiers waar leren en bijstellen het devies is
- Kan niet omgaan met *split incentives*, bijv. wanneer investeringen door de ene partij, vallen bij een andere partij (vd Heijden 2015)
- Naleven van de vele interne financiële procedures is tijdrovend en duur (Bandy 2014)
- Rijksoverheid voert een ander boekhoudstelsel dan alle andere publieke organisaties (Cw, BBV), dat vergroot onvoorspelbaarheid van financiële ruimte
- …

Begroting van de toekomst

Is een begroting die

- Transparante en doordachte budgetallocatie door gekozen politici mogelijk maakt
- Publieke, private en maat-schappelijke stakeholders helpt om waarde te creëren
- Gerichte verantwoording door betrokkenen aan politieke vertegenwoordigers faciliteert

Is een begroting die

- Ruimte laat voor organisatie-overstijgende budgetallocatie
- Toestaat dat publiek geld door andere (private/maatschappe-lijke) actoren beheerd wordt
- Meerdere ritmes toestaat (kort cyclisch en meerjarig)
- Procedurele variatie toestaat als netwerken daarom vragen

Is een begroting die

- Variatie in bekostiging toestaat (o.a. beschikbaarheid, bundels, netwerk)
- Betekenisvolle indicatoren over publieke waardecreatie bevat die rijke verantwoording moge-lijk maken
- Onderscheid maakt tussen speerpunten en *business as usual*
- …

Universiteit Utrecht

DISCLAIMER

De informatie in deze presentatie is met zorg samengesteld,
maar er kunnen geen rechten ontleend worden aan de inhoud.

© Universiteit Utrecht